

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

د رسامۍ هنر

شپږم ټولگی

Ketabton.com

د چاپ کال ۱۳۹۰ هـ. ش.

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې

او د ساینس د مرکز معییت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

د رسامۍ هنر

شپږم ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ. ش.

الف

د کتاب د تالیف، خپرني او تدقيق کمیټې

ليکوالان:

۱. محمد ظاهر ظاهري د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت آمر.
 ۲. سید انور میچختیل د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت علمي غړی.
- تایید او مطالعه:
- ملي شورا:

د ولسي او مشرانو جرگې د دیني چارو، پوهني او لوړو زده کړو د کمیسیونونو غړي.

د خپرنې او تدقيق کمیټې:

د علومو اکاډمي:

سرڅېړونکي عبدالجند واجد د علومو اکاډمۍ د ژبو او ادبیاتو د مرکز رئیس.
ډکړیا ملاتړ د علومو اکاډمۍ د ژبو او ادبیاتو د مرکز علمي غړی.

د کابل پوهنتون:

پوهندوی محمد رفیق رفیق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو د پښتو څانګې استاد.

د هنرونو مسلکي لېسه:

دپوهنې وزارت:

۱. سعدالدین شپړن د پوهنې وزارت سلاکار.

۲. نفیسه پوپلزی د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت علمي غړی.

۳. محمد غالب الله یار د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت علمي غړی.

۴. محمد شفیق یونایار د هنرونو د مسلکي لېسې ښوونکی.

۵. بلقیس احمدی د هنرونو د مسلکي لېسې ښوونکې.

د محتویاتو، سیاسي، فرهنګي، او دیني برخو د خپرنې او کره کټې کمیټې:

ډاکټر عطاء الله واحیدار د پوهنې وزارت ستر سلاکار او د نشریاتو رئیس.

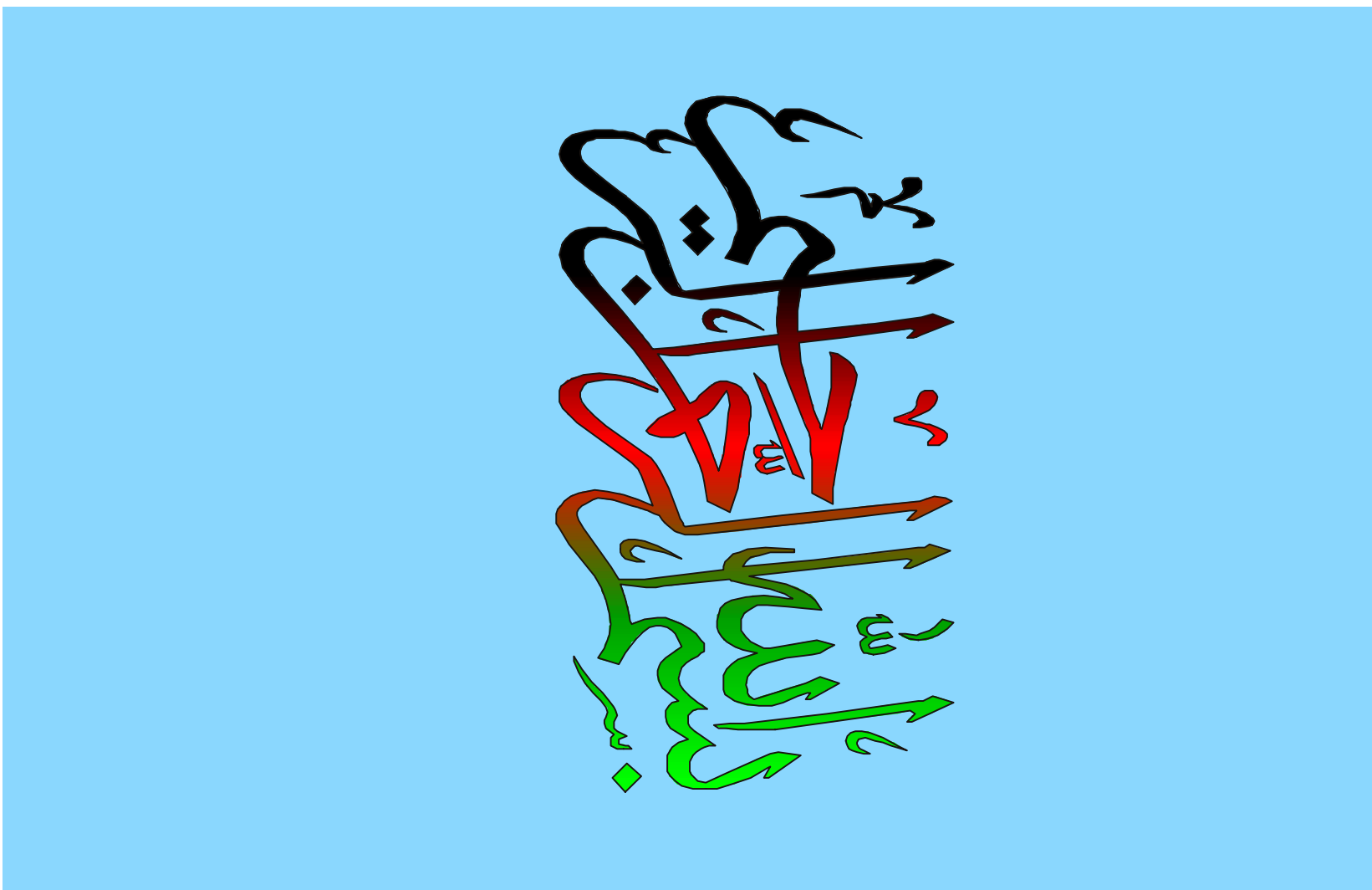
ډکټر محمد یوسف نیازی د پوهنې وزارت سلاکار.

د مؤلف مرستیال محمد سهراب دیدار.

د خپرنې او تدقيق د څارنې کمیټه:

- ډکټر اسماء الله محقق د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ښوونکو د روزنې او د ساینس مرکز معین
- ډکټر شېر علي ظریفې د تعلیمي نصاب د پراختیا د پروژې مسؤول
- د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر گلستاني د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئیس

کمیونز او ښوونکي: رحمت الله غفاري

ملي سرو د

دا وطن افغانستان دی دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د توري هر پچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي پامېریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل خلیږي لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به لکه زړه وي جلاویدان
نوم د حق مودی رهبر وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام گرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم ترکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د لږتیاوو له مخې رامنځته کېږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې لږتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ساسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي گټورې موضوعگانې پکې زیاتې شوي دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځېدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لویو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټاکي پوره باور لرم چې زموږ گران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤلیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاري چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو لږتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لایښه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

فهرست

شماره

مخ

۲-۱	لو موی لو ست:.....
۴-۳	دوهم لو ست:.....
۶-۵	دریم لو ست:.....
۸-۷	خلورم لو ست:.....
۱۰-۹	پنجم لو ست:.....
۱۲-۱۱	شپږم لو ست:.....
۱۴-۱۳	اووم لو ست:.....
۱۶-۱۵	اتم لو ست:.....
۱۸-۱۷	نهم لو ست:.....
۲۰-۱۹	لسم لو ست:.....
۲۲-۲۱	یوولسم لو ست:.....
۲۴-۲۳	دوولسم لو ست:.....
۲۶-۲۵	دیارلسم لو ست:.....
۲۸-۲۷	خوارلسم لو ست:.....
۳۰-۲۹	پنځلسم لو ست:.....
۳۲-۳۱	شپاړلسم لو ست:.....

۳۴-۳۳	: اوو لسم لو ست
۳۶-۳۵	: اتلسم لو ست
۳۸-۳۷	: نولسم لو ست
۴۰-۳۹	: شلم لو ست
۴۲-۴۱	: یو ویشتم لو ست
۴۴-۴۳	: دوه ویشتم لو ست
۴۶-۴۵	: درویشتم لو ست
۴۸-۴۷	: خلیرویشتم لو ست
۵۰-۴۹	: پنجه ویشتم لو ست
۵۲-۵۱	: شپرویشتم لو ست
۵۴-۵۳	: او ویشتم لو ست
۵۶-۵۵	: اته ویشتم لو ست
۵۷	: نهه ویشتم لو ست
۵۸	: دیر شم لو ست

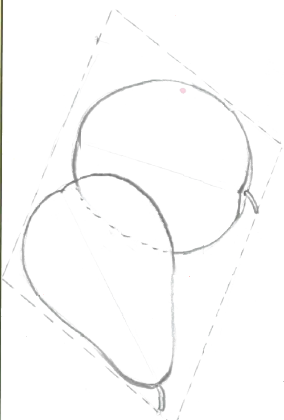
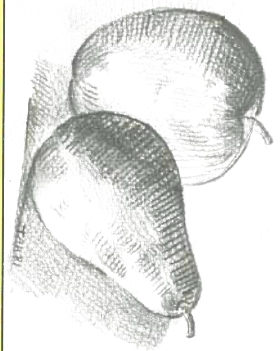
لومړی لوست

منډه او ناک

موږ څه د باندنيو او داخلي خطونو په پام کې نيولو او په پنسل د منډې او ناک د انځورولو سره اشنا کيدل.

پوښتنې:

- ❖ منډه او ناک کوم رنگونه لري؟
- ❖ د منډې او ناک خوړل څه گټه لري؟

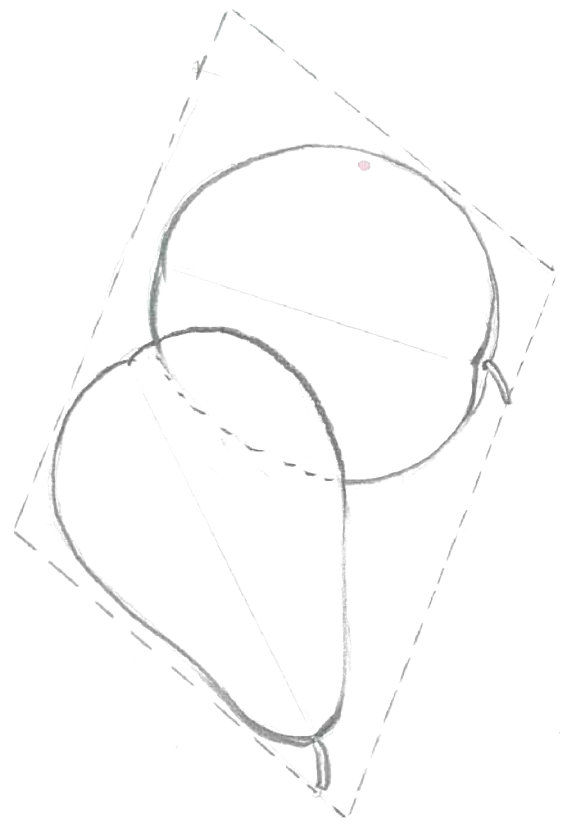
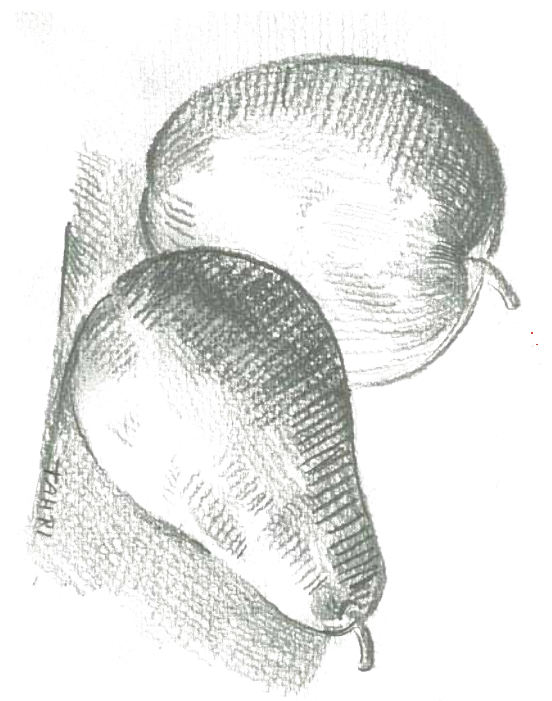
بناغلي بڼونکي دي:

د منډې او ناک پيژندنه او د هغې د انځورولو په طريقه باندې زده کوونکي وپوهوي او د دوی له ځوابونو څخه وروسته سم ځوابونه ورته ووايي. دوی خپلې خبرې ته پرېږدي چې په نرم پنسل کار وکړي. د کار کولو په وخت کې دوی ته لږمه لارښوونه وکړي!

فعاليت:

زده کوونکي دي لومړی پوښتنو ته ځوابونه ووايي او بيا دې داخلي او خارجي خطونه په پام کې ونيسي او د ضعيف کار څخه دې د قوی کيدو په طرف خپل کار ته ادامه ورکړي او بيا دې هغه په ساده پړدازونو بشپړ کړي.

دويم لوست

د مڼې او ناک رنگه کول

موخه: د مڼې او ناک د رنگه کولو د طريقي زده کړه.

پوښتنې:

- ❖ په مڼه او ناک کې کوم رنگونه کارول کېږي؟
- ❖ مڼې او ناک په کوم فصل کې پخېږي او خلک يې ولې خوري؟

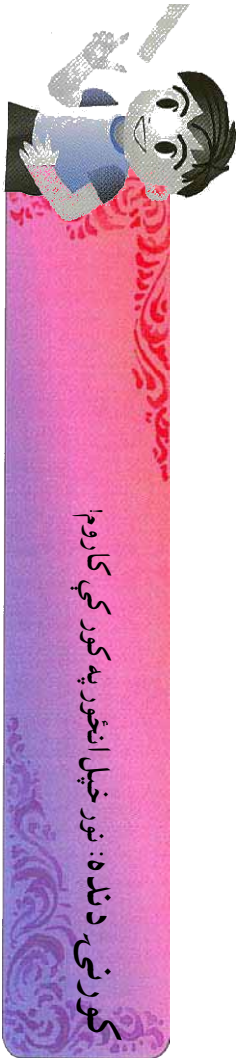

بناخلي ښوونکی دي:

د مڼې او ناک د انځورولو او درنگونو د ترکيب (گډولو) په اړه زده کوونکو ته لارښوونه وکړي، ترڅو دوی وکولی شي چې د پورتنۍ شکل په شان رنگونه په خپلو خپلو ځایونو کې وکاروي.

فعالیت:

زده کوونکي دي د کاغذ په مناسب ځای کې مڼه او ناک د پورتنۍ شکل په شان انځور او رنگه کړي.

کورنی، دندہ: نور خیل انخوریہ کور کی کاروم

دریم لوست

لاسي کار

موخه: د چاپیریال د ساده موادو لکه خټه، لرگی، رنگه پنډه کاغذ او نورو څخه د مفي او ناک د لاسي کار په جوړیدو باندې د زده کونکو پوهیدنه.

پوښتنې:

- ❖ د لاسي کار له پاره کوم شیان ضروري دي؟
- ❖ کوم ډول لاسي کار مو خوښ دی؟

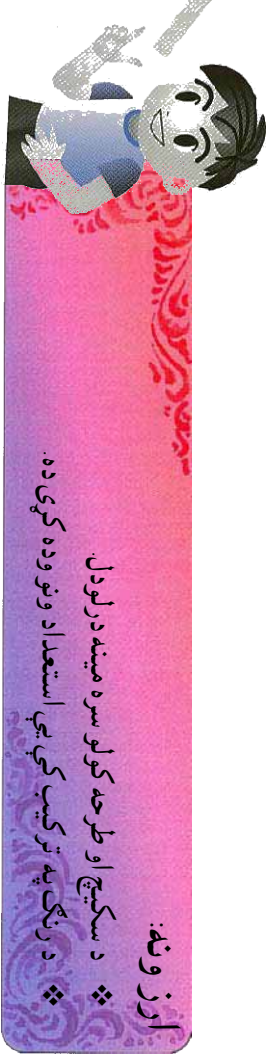

ښاغلیه ښوونکيه:

منډه او ناک د چاپیریال له ساده موادو څخه جوړ کړئ او بیا یې په ټولگي کې د میز په سر کېږدئ! زده کونکي د هغې په جوړولو وگسارئ، او تاسې د جوړیدو په وخت کې لارښوونې ورته وکړئ.

فعالیت:

زده کونکي دې پورتني شکلونه په پام کې ونیسي او بیا دې په ټولگي کې یو لاسي کار جوړ کړي.

ارز و نه:

❖ د سکیچ او طرحه کولو سره مینه درلودل.

❖ د رنگ په ترکیب کې یې استعداد ونه وده کړې ده.

خلورم لوست

سابه

موخه د سابو د انځور ولو او د هغو رنگو سره چې په سابو کې لیدل کیږي آشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ سابه ولې انځوره وو؟
- ❖ د سابو خورل څه ګټه لري؟

ګرانه ښوونکيه:

د سابو په سم کمپوز کولو کې له زده کوونکو سره مرسته وکړئ او د خطونو په واسطه سکيچ کول وروښنئ او د رنگه کولو په طريقه يې پوه کړئ!

فعاليت:

زده کوونکي کولای شي چې پورتنی شکل په خپله خوښه کمپوز او په آزاد ډول يې سکيچ کړي او هڅه دې وکړي چې رنگونه په مناسبو ځایونو کې راشي.

کورنی، د ننه: زه په کور کې له خپلو لویانو سره د رنگ او دهغې د کارولو او
دسابو د رنگونو په هکله خبرې کوم.

ارزونه:

- ❖ د زده کوونکو فکر او بدلون موندلې دی؟
- ❖ د رنگ په اړه معلومات.
- ❖ په خبرو د مشکلاتو حلول.

پنځم لوست

سابه

موځه: په آزادو خطونو د سابو د انځورولو د طريقې او دهغې رنگه کولو سره آشنا کيدل.

پوښتنې:

- ❖ د رنگونو پرځای استعمال روغتيا ته څه گټه رسوي؟
- ❖ دهر موسم د سابو ځانگړي نومونه واخلئ؟

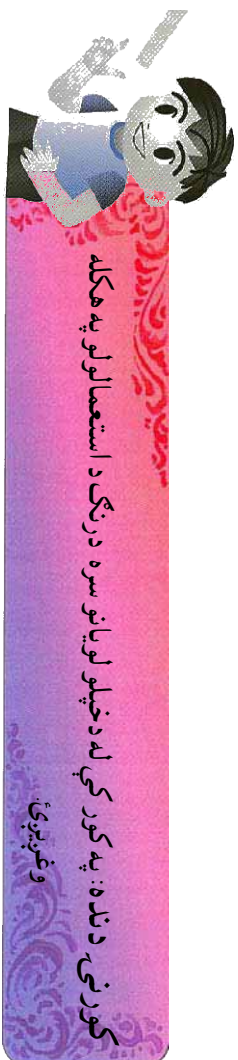
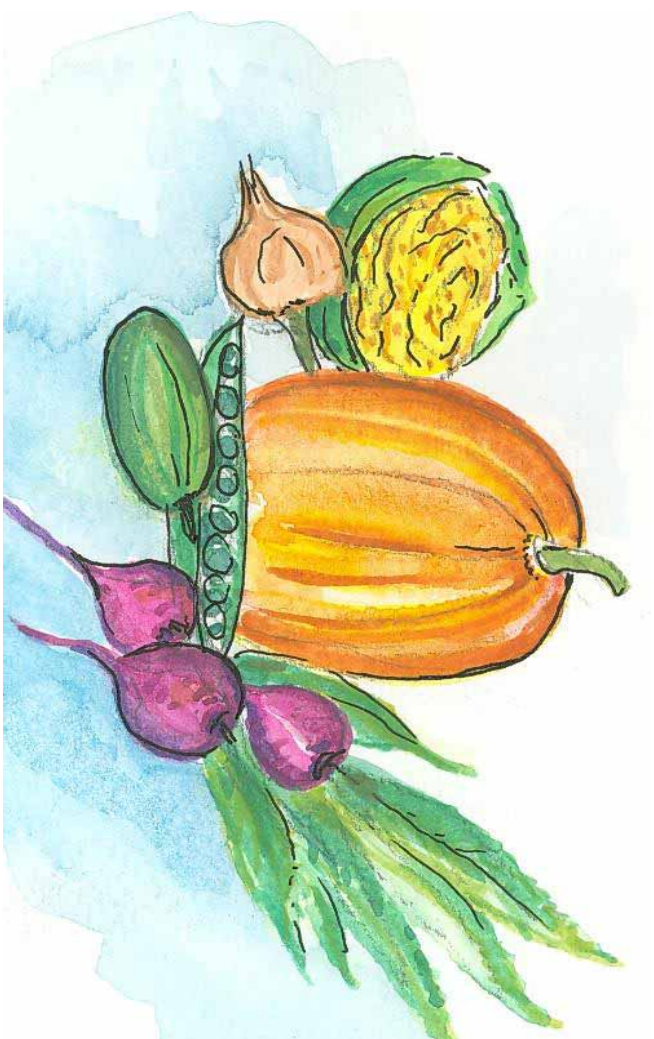

بناغليه بنوونکيه!

لومړۍ پورتنۍ شکل د ټولگي په توره دپه انځور کړۍ او بيا زده کوونکي په ډلو ووېشئ او هره ډله دې پورتنۍ شکل په پام کې ونيسي او بيا دې د شکل په انځورولو پيل وکړي او هره ډله دې خپل انځورونه نورو ډلو ته وښيي.

فعاليت:

زده کوونکي دې لومړۍ سابه په خطونو انځور او بيا دې هغه رنگه کړي او خپل اثر دې دټولگيوالو دنداري له پاره کيږدي.

کورری، دنده: په کور کې له د خپلو لویانو سره درنګ د استعمالو په هکله

وځیرېږئ

شپږم لوست

ونه

موخه له تړلگي نه د باندې د طبيعي شیانو د انځورولو سره آشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ هرې خواته په غور وگورئ او ووايئ چې کوم شی ستاسې په فکر ښکلی دی؟
- ❖ په طبیعت کې کوم رنگونه تر سترگو کیږي؟

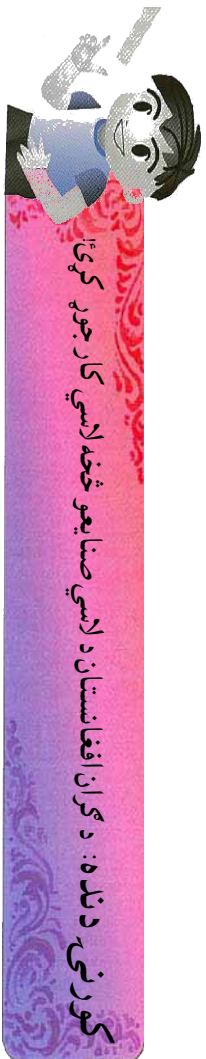
ښاغلیه ښوونکيه!

زده کوونکي له تړلگي څخه د باندې وباسئ او دوی خپلې خوبۍ ته پریږدئ چې له طبیعت څخه یو شی خوښ او هغه انځور کړي. تاسې دوی ته لازمه لارښوونه وکړئ او د دوی کارونه وستاښئ چې د دوی د لاریاتې هڅوڼي سبب شي.

فعالیت:

زده کوونکي دې له تړلگي څخه د باندې په خپله خوبه د طبیعت له شیانو څخه یو انځور کړي او د پورته شکل نه په ګټه اخیستنه هغه رنگه کړئ!

اووم لوست

الوتونکي

موخه: د الوتونکو له انځور ولو سره د زده کونکو آشنا کيدل.

پوښتنې:

- ❖ کوم ډول الوتونکي مو خوښ دي؟
- ❖ د الوتونکو له کومو رنگونو سره مينه لری؟

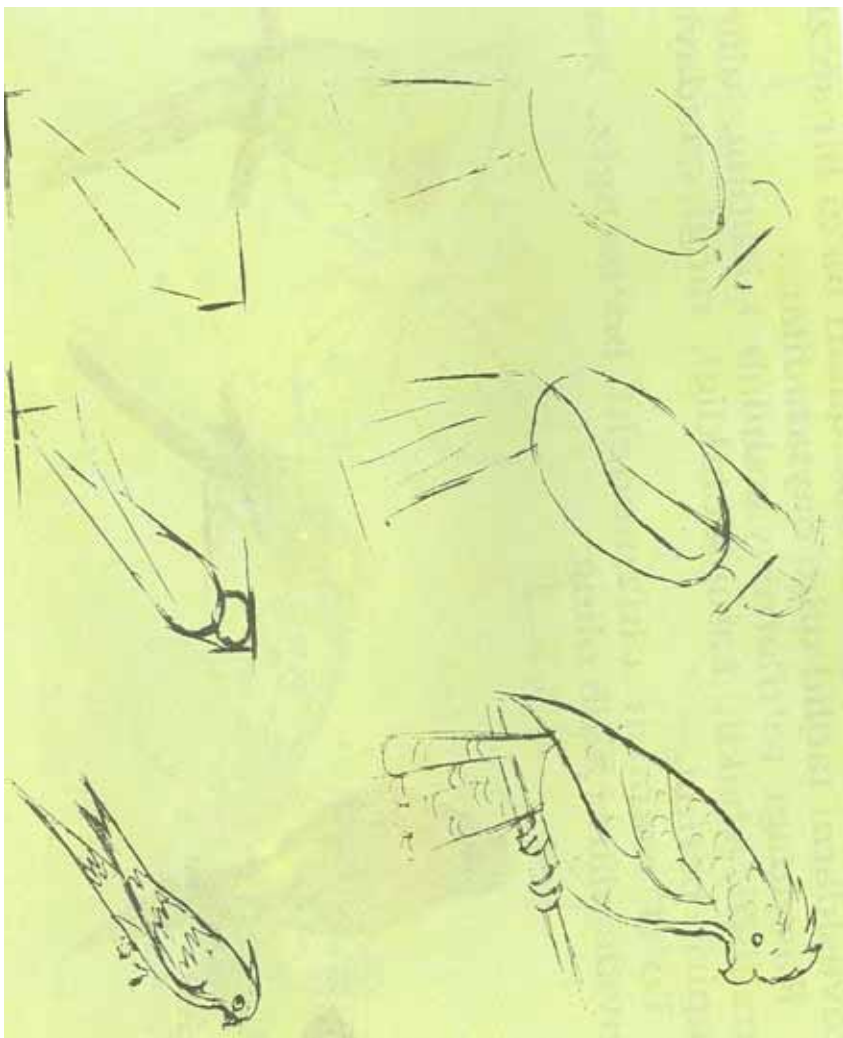

گران ښوونکي!

د الوتونکو په اړه زده کونکو ته څرگندونې وکړئ او پورتني شکلونه په خطونو د تولاگي په توره دره انځور کړئ او د دوی پام د شکلونو داخلي او خارجي خطونو ته ورواوړئ او بيا هغه ور باندې انځور کړئ!

فعاليت:

الوتونکي د کتاب او تورې درې له مخې انځور او بيا بې رنگه کړئ!

اتم لوست

طوطي

موخه: دالوتونکو د رنگونو ترکیب او په خطونو باندې دهغي دانخوړلو زده کړه.

پوښتنې:

- ❖ دلاندې شکلونو د رنگونو د ترکیب په هکله معلومات وړاندې کړئ؟
- ❖ درسمونو له رنگه کولو څخه څه احساس درته پیدا کېږي؟

بنا غلیه ښوونکيه!

زده کوونکي په دې ډیوهوړۍ چې لومړۍ دې شکل په تنو (خفیفو) خطونو انځور کړي او مناسب رنگونه دې سره ګډه کړي او شکل دې رنگه کړي. تاسې د رنگونو په ترکیب او سکیچ کولو کې ورسره مرسته وکړئ!

فعالیت:

زده کوونکي دې په ډیر غور او دقت شکل په تنو خطو انځور کړي او بیا دې هغه په مناسبتو رنگونو رنگه کړي.

ارزنه:

- ❖ په سكيچ او رنگه كولو كې د زده كوونكو د فكر څرنگوالی.
- ❖ تر كومه حده پورې د رنگونو په تركيب كې مهارت نبودل شوی دی.

نهم لوست

افغاني کالي

موخه: د افغاني دود او دستور او د محلي جامو سره د زده کورونکو بلد بډل.

پوښتنې:

- ❖ د افغاني کاليو سره که آشنا يا ست پرې وغږېږئ؟
- ❖ د افغاني کاليو ډيزاينونه له څه شي څخه جوړېږي؟

بنا غليه ښوونکيه!

د گران افغانستان د کلتور او فرهنگ په اړه شاگردانو ته معلومات ورکړئ او لاندېنې فعاليت په دوی باندې سرته ورسوئ. او رسمونه يې د کښېچې په يوه څنډه کې اصلاح کړئ!

فعاليت:

زده کوونکي دې د ښوونکي لارښوونې په پام کې ونيسي او پورتنۍ شکل دې انځور او رنگه کړي.

کورنی، دنده: له خیلو لویانو خضه د دود او د ستور په هکله معلومات را ټول کړئ!

لسم لوست

د آس د پښو حرکتونه

موخه: د مختلفو او بېلا بېلو زاویو څخه د آس د پښو د انځور ولوسه اشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ آس له کوم ډول خاویو څخه دی؟
- ❖ له آس څخه څه گټه اخیستل کیږي؟

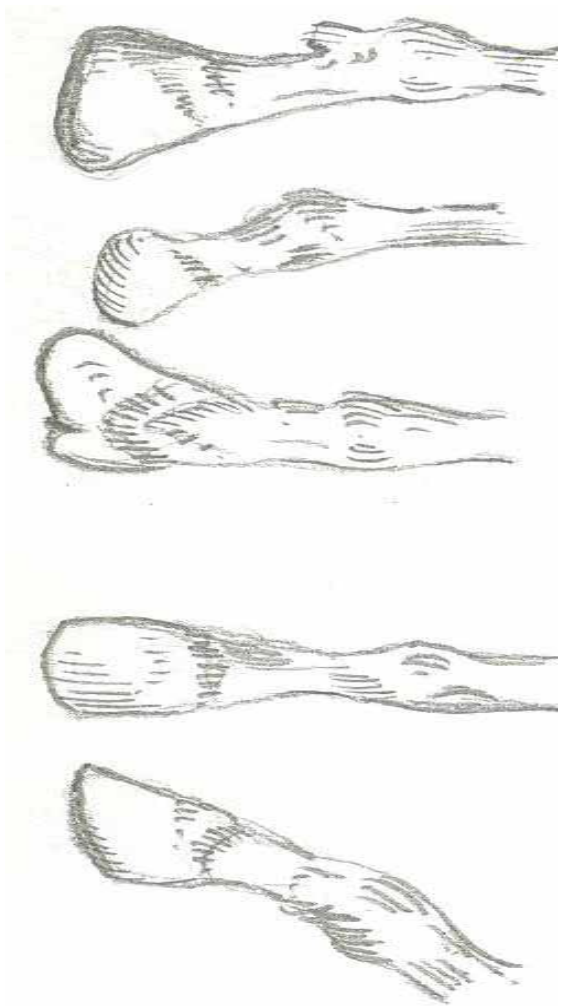

بناغلیه ښوونکیمه!

زده کوونکو ته د پورتنيو پوښتنو سم ځوابونه وایئ. او زده کوونکي پوښتنو کولو ته وهڅوئ.
د بېلا بېلو زاویو څخه د آس د پښې په اړه لازمه لارښوونه ورته وکړئ!

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتني شکلونه په پام کې ونيسي او بیا دې له بېلا بېلو زاویو څخه د آس پښه انځور کړي او وروسته دې په نرم پېسل پر داذ ورکړي او په دې کار کې دې له ښوونکي څخه مرسته وغواړي.

کورنی دنده: په خپله خوښه انځور وکاږئ!

ارزونه:

له بېلو بېلو زاویو څخه د آس د پښو د انځورولو، سیوري او روښنایي په هکله د زده کوونکو سم درک

یو لسم لوست

خزنده گان

موخه: په آزادو خطونو باندې د خزنده گانو د انځورولو او رنگه کولو سره د زده کونکو آشنا کيدل.

پوښتنې:

- ❖ خزنده گان ګټور او که زیان رسوونکي دي ؟
- ❖ خوږوله خزنده گان پېژنئ ؟

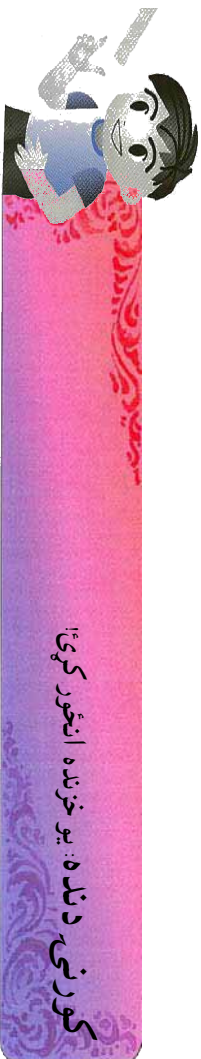
بڼا غلیه ښوونکيه!

د خزنده گانو د ځانګړتياوو په هکله زده کونکو ته معلومات ورکړئ او د سمو خو ابو په ويلو کې ورسره مرسته وکړئ. پورتنۍ شکلونو په خطونو باندې د تړلګي په توره دره انځور کړئ او د دوی سره په انځورولو کې مرسته وکړئ!

فعاليت:

د خزنده گانو په هکله خپل معلومات بشپړ کړئ او بيا د تورې درې له مخې خطونه په پام کې ونيسئ او پورتنۍ شکل انځور او رنگه کړئ!

کورنی، دنده یو خزنده انځور کړئ!

ارزونه:

- ❖ له شکلونو او یو نښتو څخه لاس ته راوړنې.
- ❖ د زده کوونکو د فکر څرنگوالی.

د ولسم لوست

گل

موخه: د ډول ډول گلونه د انځورولو او رنگه کولو سره آشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ د مرسل د گلونو د څو رنگو نمونه واخلي؟
- ❖ خلک ولې گلان خوښوي؟

بنا غلیه ښوونکيه!

د زده کوونکو له خوښې سره سم، هر ډول گل چې د دوی خوښ وي، انځور دي يې کوي او تاسې د دوی سره مرسته وکړئ!

فعالیت:

د زده کوونکو هر ډول گل چې خوښوي هغه دي انځور کوي او بیا دي په رنگه کولو پیل وکړي.

ارزونه:
❖ درخونو په گډولو (ترکیب) کې کوم مهارتونه په کارول شوي دي.

د یار لسم لوست

خیالي منظره

موخه: هغه پخوانۍ لیدنې چې د زده کونکو په خیال کې وي په کاغذ باندې د هغې په انځورولو پوهیدل.

پوښتنې:

- ❖ پخوا چې تاسې د طبیعت په هکله فکر کړی و څه ویلی شئ؟
- ❖ له تاریخي توکو څخه کوم شئ انځورولی شئ؟

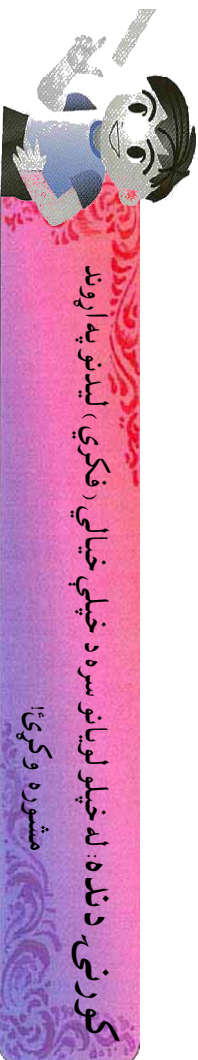

بناغلیه ښوونکيه!

زده کوونکي وهڅوئ چې د پخوانیو لیدنو پر اساس فکر وکړي، هغه اسلامي ډیزاینونه او تاریخي لرغوني آثار چې د دوی په فکر کې گرځي هغه دې انځور کړي او دوی فکر کولو ته اړ باسئ.

فعالیت:

پورتني شکل په پام کې ونیسئ او د خپلو پخوانیو لیدنو پر بنسټ یو شکل انځور کړئ!

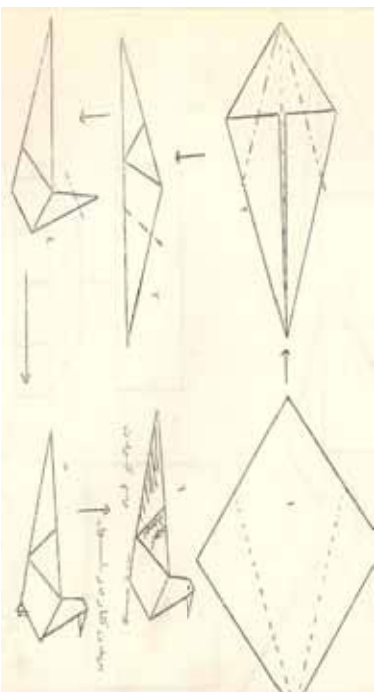
کورنی، دنده له خپلو لویانو سره د خپلې خپلې (فکري) لیدنو په اړوند
مشوره وکړی!

خوار لسم لوست کاغذي لاسي کارونه

موخه: د الوتنکو په لاسي کار کې د زده کوونکو استعدادونو ته وده ورکول.

پوښتنې:

- ❖ د لاسي کار له جوړیدو څخه وروسته څه احساس درته پیدا کېږي؟
- ❖ له کومو موادو څخه لاسي کار جوړیدلی شي؟

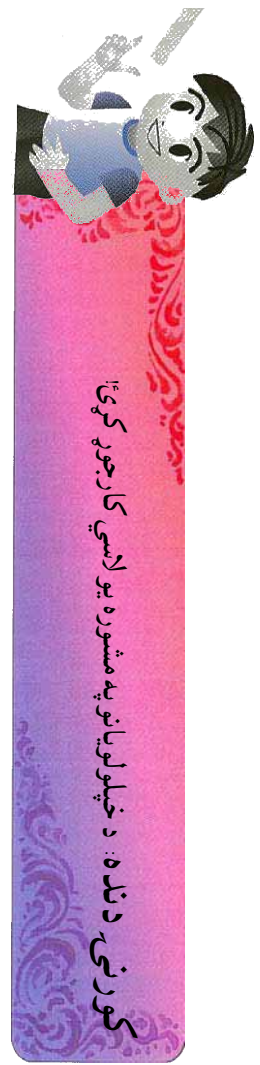
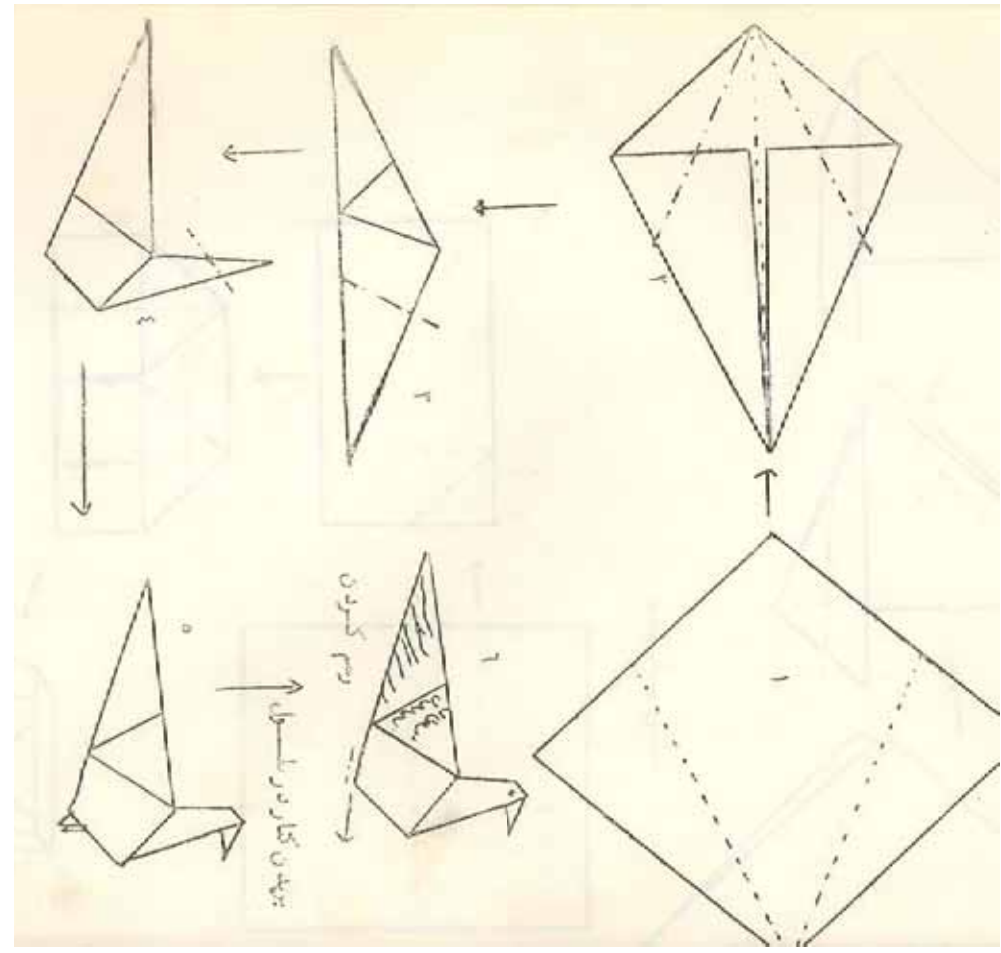

بناغلی ښوونکيه!

زده کوونکو ته سپارښتنه وکړئ چې د پورتنۍ لاسي کار د جوړیدو له پاره یو سیمین کاغذ د پورتنیو مرحلو په شان خو واره قات کړي خو پورتنی شکل لاس ته راشي.

فعالیت:

زده کوونکي د پورتنۍ لارښوونې په پام کې ونیسي او د شکل په جوړیدو پیل وکړي او له خپل ښوونکي څخه دې مرسته وغواړي.

کورنی، دنده: دخیلو لویانو په مشوره یو لاسي کار جوړ کړئ!

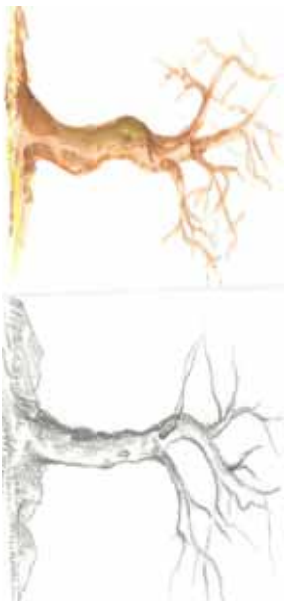
پنځلسم لوست

ونې

موخه د طبیعت د ساده شکلونو د انځورولو سره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ په طبیعت کې کومې ښکلاوې تر سترگو کیږي؟
- ❖ په طبیعت کې له کومو شیانو سره مینه لری؟

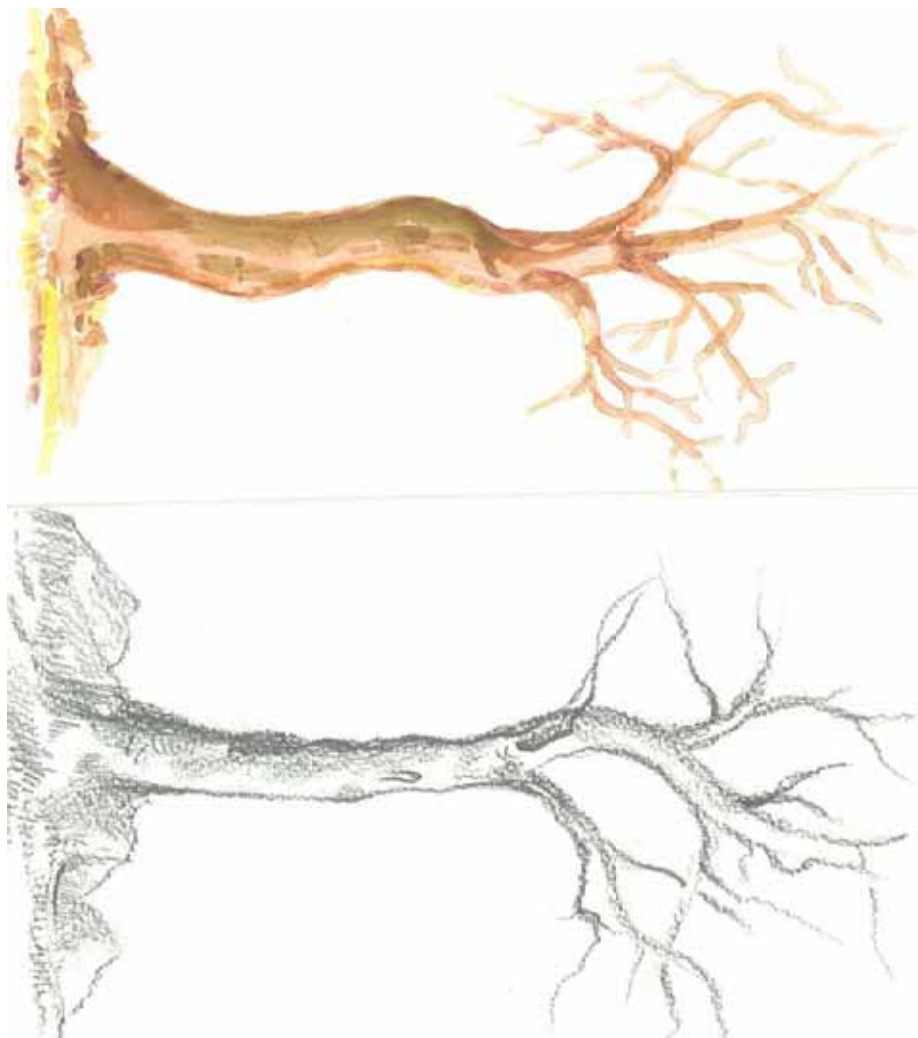
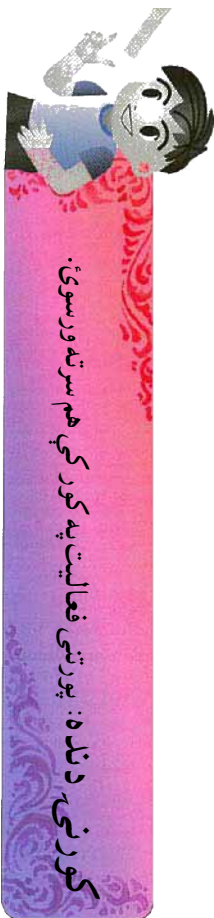
بناغلیه ښوونکيه!

زده کوونکي له ټولگي څخه د باندني وبا سي او دوی ته واک ورکړی چې په خپله خوښه يوه ونه په پنسل باندې انځور او پرده از ورکړي.

فعالیت:

پورتنۍ شکل په پام کې ونیسئ او له ټولگي نه د باندني يوه ونه خوښه کړئ او هغه انځور او پرده از ورکړئ، د اړتیا په وخت کې له خپل ښوونکي څخه مرسته وغواړئ.

شپار سم لوست

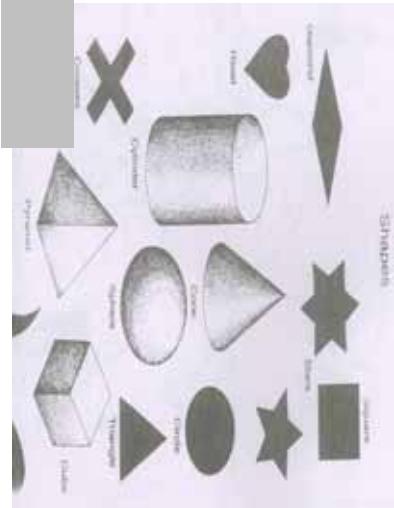
هندسي شکلونه

موضوع: د هندسي شکلونو د کمپیوز (سم یوځای کولو) د هغې د پسیکتیف (لړیوالي او نږدېوالي) په پام کې نیولو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتنې:

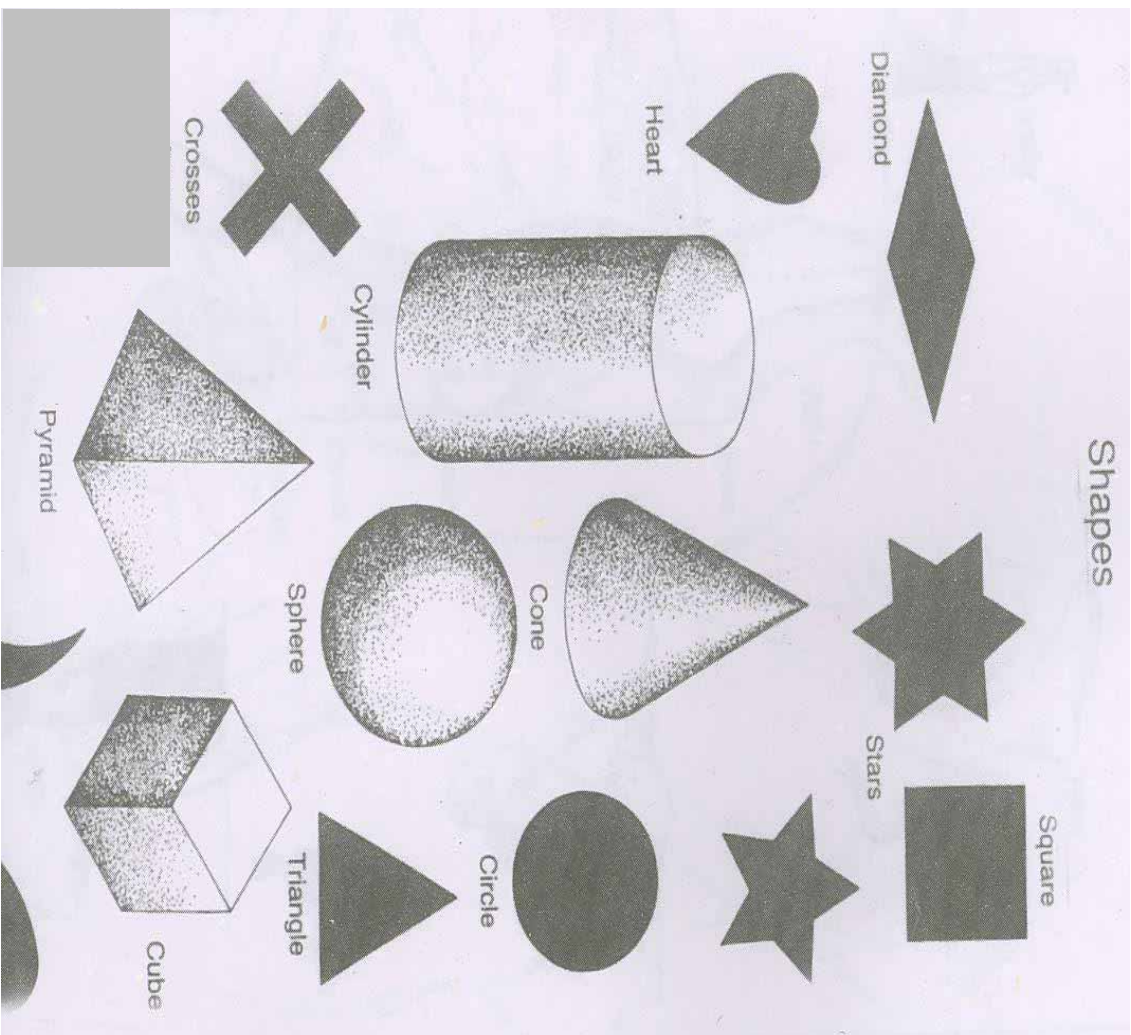
له هندسي شکلونو سره مو پخوا آشنایي درلوده؟
هندسي شکلونه ولې کاروو؟

بناغلیه ښوونکيه!
زده کوونکي په ډله ډلې د هندسي شکلونو په اړوند فکر وکړي او هغه دې په ډیر غور انځور کړي او ستاسې په لارښوونه دې هغه رنگه کړي. د پسیکتیف په هکله دوی ته څه ناڅه څرگندونې وکړئ!

فعالیت:
د زده کوونکو هره ډله دې پورتنی شکلونه انځور کړي. د شکل پسیکتیف (لړیوالي او نږدېوالي) ته دې پوره پاملرنه وکړي او بیا دې خپل انځورونو ته پرد از ورکړي.

کورنی دندہ: پورتنی فعالیت یو خل ینا تمرین کوی

اوو لسم لوست

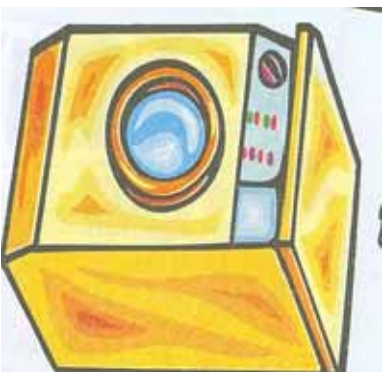
تخنیکي او هندسي شکلو نه

موخه په پښل باندې د تنو سکچونو او د هندسي شکلو د رنگه کولو زده کړه.

پوښتنې:

- ❖ کوم هندسي شکلو نه مو خوښیږي؟
- ❖ هندسي شکلو نه په کومو شیانو کې کارول کیږي؟

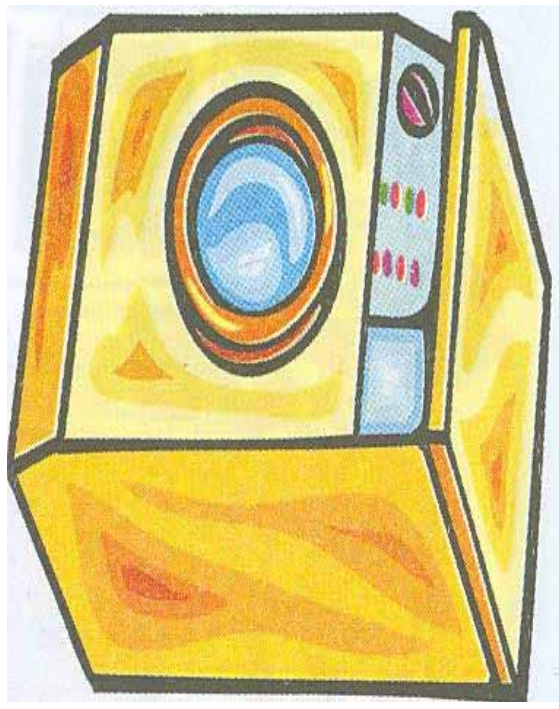
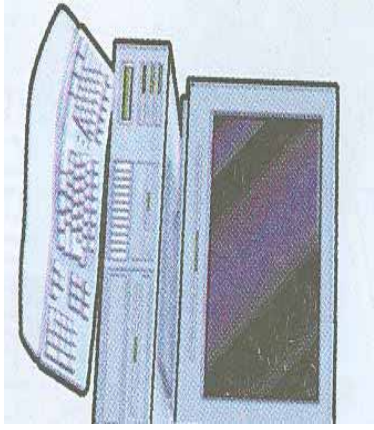
بڼا غلیه ښوونکيه!

زده کوونکو به بېل بېل کمپوزونه زده کړي وي، تاسې هغوی ته د بېلو بېلو رنگونو د رنگه کولو طریقې ور و ښایاست د مثال په توګه په یوه رنگ، په دو رنگونو او په درو رنگونو او یا په ډول ډول رنگونو.

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتنۍ شکل په تنو خطو انځور کړي او بیا دې په خپله خوښه هغه رنگه کړي.

کورنی، دنده: هندسي شکونه انځور کړی!

اتلسم لوست

ابتکاري شکل

موخه: د چاپیریال له ساده موادو څخه د نوښتګرو ابتکاري انځورونو او د نوښتګر فکر د څرنگوالي سره آشنا کیدل.

پوښتني:

- ❖ یوه دقیقه فکر وکړئ او بیا د خپلو فکري پایلو په اړه وغږیئ؟
- ❖ نوښت (ابتکار) څه شی ته وايي؟

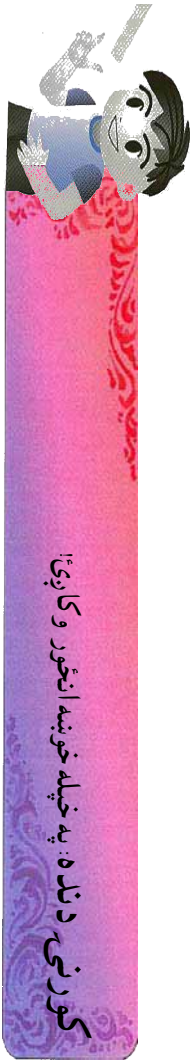

ګرانه ښوونکيه!

زده کوونکي د څو دقیقو لپاره فکر کولو ته پرېږدئ او بیا دې پورتنۍ شکل په پام کې ونيسي او یو بل ابتکاري او نوښتګر اثر دې جوړ کړي. د ابتکاري اثر په هکله دوی کولی شي له یو بل سره مشوره هم وکړي په دې درس کې به تاسې ته جوته شي چې د دوی نوښتګرو استعداد او څومره وده کړېده.

فعالیت:

پورتنۍ شکل په پام کې ونیسئ او ښه فکر وکړئ او یو ابتکاري شکل جوړ کړئ له خپلو ټولګیوالو سره په دې اړه مشوره هم کولی شئ.

کورنی دنده: په خپله خوښه انځور وکړی!

نولسم لوست

ابتکاري شکل

موخه د ابتکاري شکلونو له جوړولو سره د زده کونکو آشنا کيدل.

پوښتنې:

- ❖ لاندې شکل څه ډول جوړ شوی دی؟
- ❖ تاسې کله دا ډول نوښت او ابتکار کړی و؟

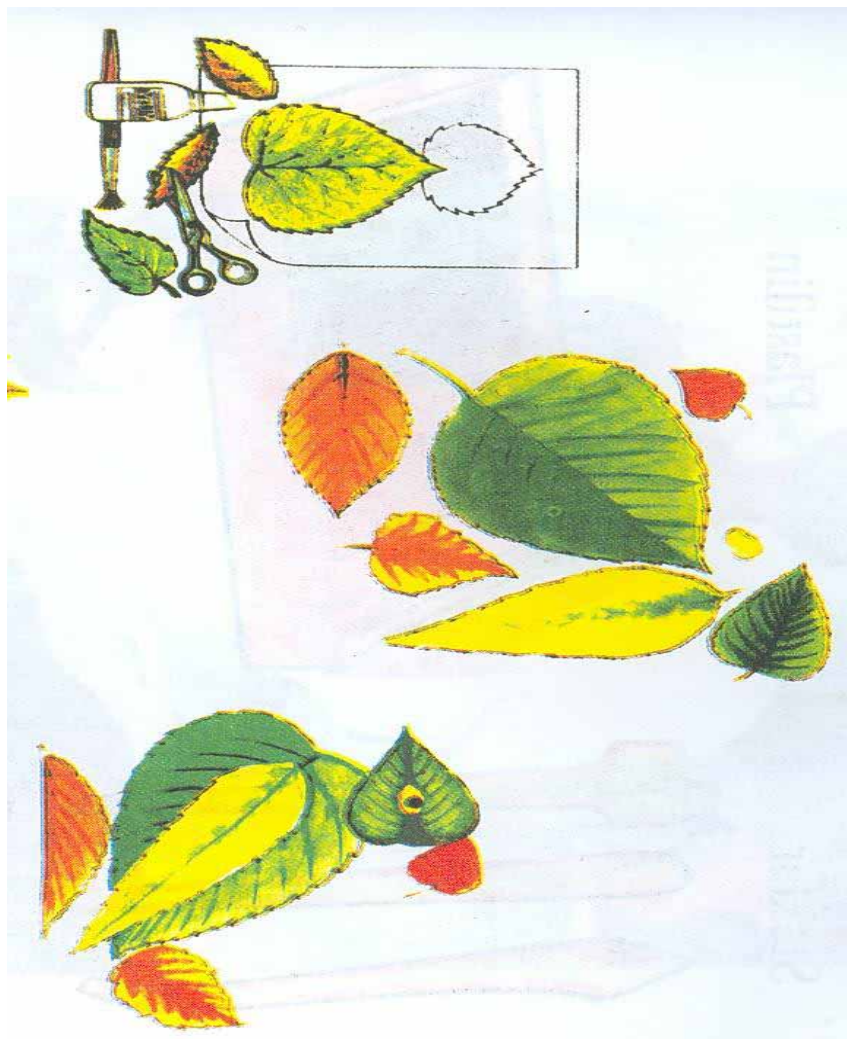
ګران ښوونکي دي:

زده کوونکي و هڅوي چې پورتنی شکل په پام کې ونيسي او له پاتو څخه دي یو ابتکاري شکل جوړ کړي.

فعالیت:

پورتنی شکل په پام کې ونیسئ او له پاتو څخه یو ابتکاري شکل جوړه کړئ!

شلم لوست

ابتکاري شکل

موخه: په سپين کاغذ د رنگونو له اچولو او قات کولو څخه د ابتکاري انځورونو د جوړولو سره آشنا کيدل.

پوښتنې:

- ❖ د څه شي په هکله فکر کوئ ويي وايئ؟
- ❖ له ابتکاري کارونو څخه خوند اخلي؟

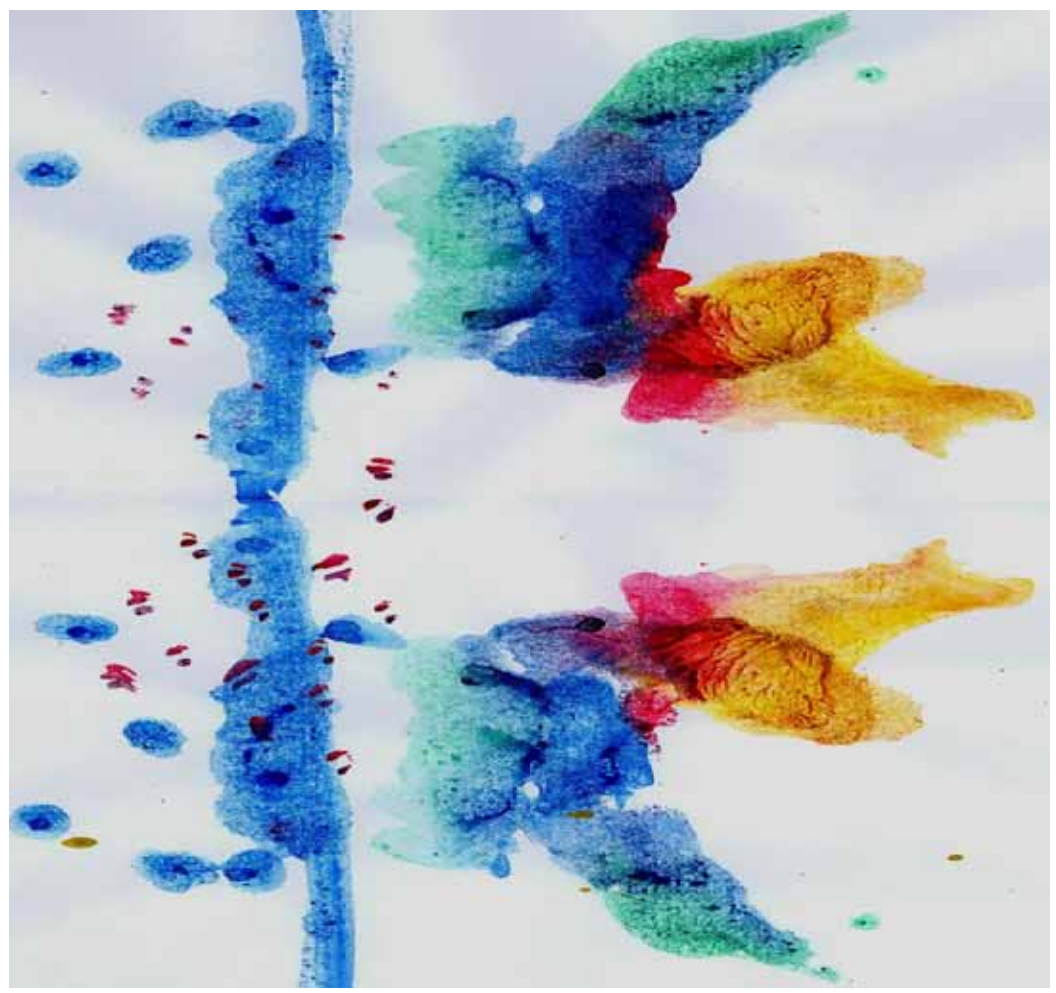
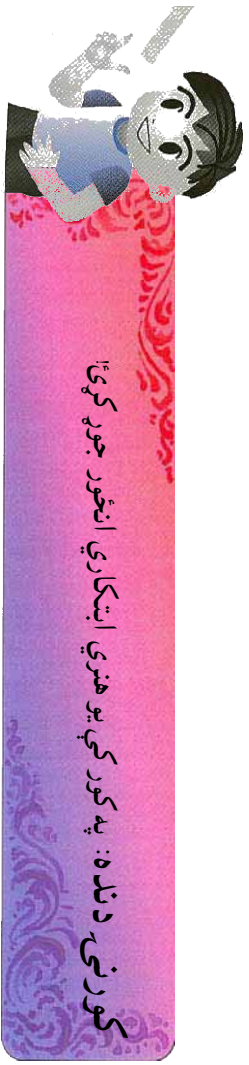
بناغلي ښوونکی دی:

زده کوونکو ته لارښوونه وکړي چې د رنگونو د ترکیب او تویولو او د خپل ابتکاري هنري اثر د جوړیدو په اړه په خپله تصمیم وېسي. او تاسې دوی ته سپارښتنه وکړئ چې خپل کالي، د کورنۍ، شیان او درسي لوښي په رنگ ککړ نه کړي.

فعالیت:

یو سپین کاغذ په مساوي او برابر ډول قات کوئ او په یوه برخه یې خوړنګه واچوئ او بیرته یې قات کوئ او د لاس په ورغوي فشار ورکړئ پس له څو شیبو هغه خلاص کوئ و به گورئ چې یو هنري اثر ترې جوړ شوی دی.

یو ویشتم لوست

د پانو تاپه

موخه: د چاپیریال د شیانو د تاپه کولو سره آشنا کول.

پوښتنې:

- ❖ د تاپه کولو له پاره کوم شیان په کارېږي؟
- ❖ له طبیعي شیانو او رنگ څخه په تاپه کولو کې څه ډول استفاده کوئ؟

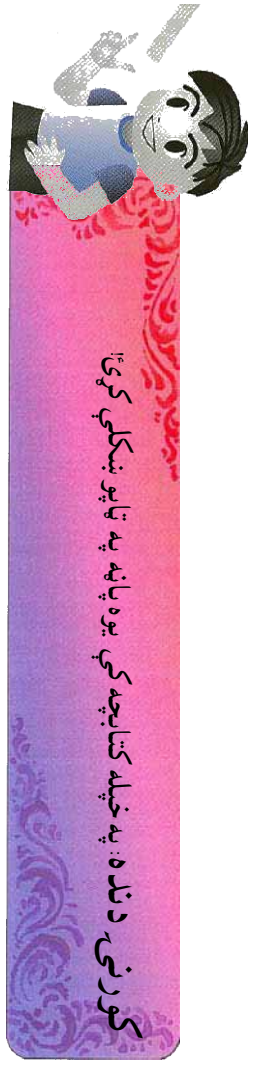
ګرانډه ښوونکيه!

له زده کوونکو سره د طبیعي موادو په پیدا کولو او رنگه کولو کې مرسته وکړئ او دوی وهڅوئ چې پخپله کار وکړي.

فعالیت:

د ونې یوه پاڼه په رنگ ښه ککړه کوئ او بیایې په یوه سپین کاغذ وښلولی ترڅو د پانې شکل د کاغذ پرمخ جوړ شي.

کورنی، دنده: په خپله کتابچه کې یوه پاڼه په ټاپو ښکلي کړی!

دوه ويشتم لوست

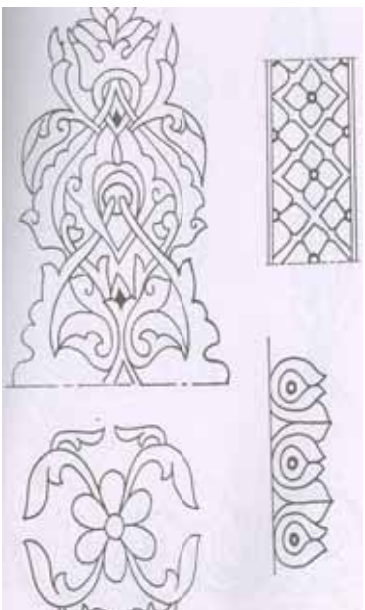
د ويرانو نه

موخه: په پېنسل باندې د ويرانو نه له سكيچ كولو سره آشنا كېدل.

پوښتنې:

- ❖ له ويرانو څخه څه گټه اخيستل كېږي؟
- ❖ تاسې په خپل چاپيريال كې كوم د ويرانو نه ليدلې دي؟

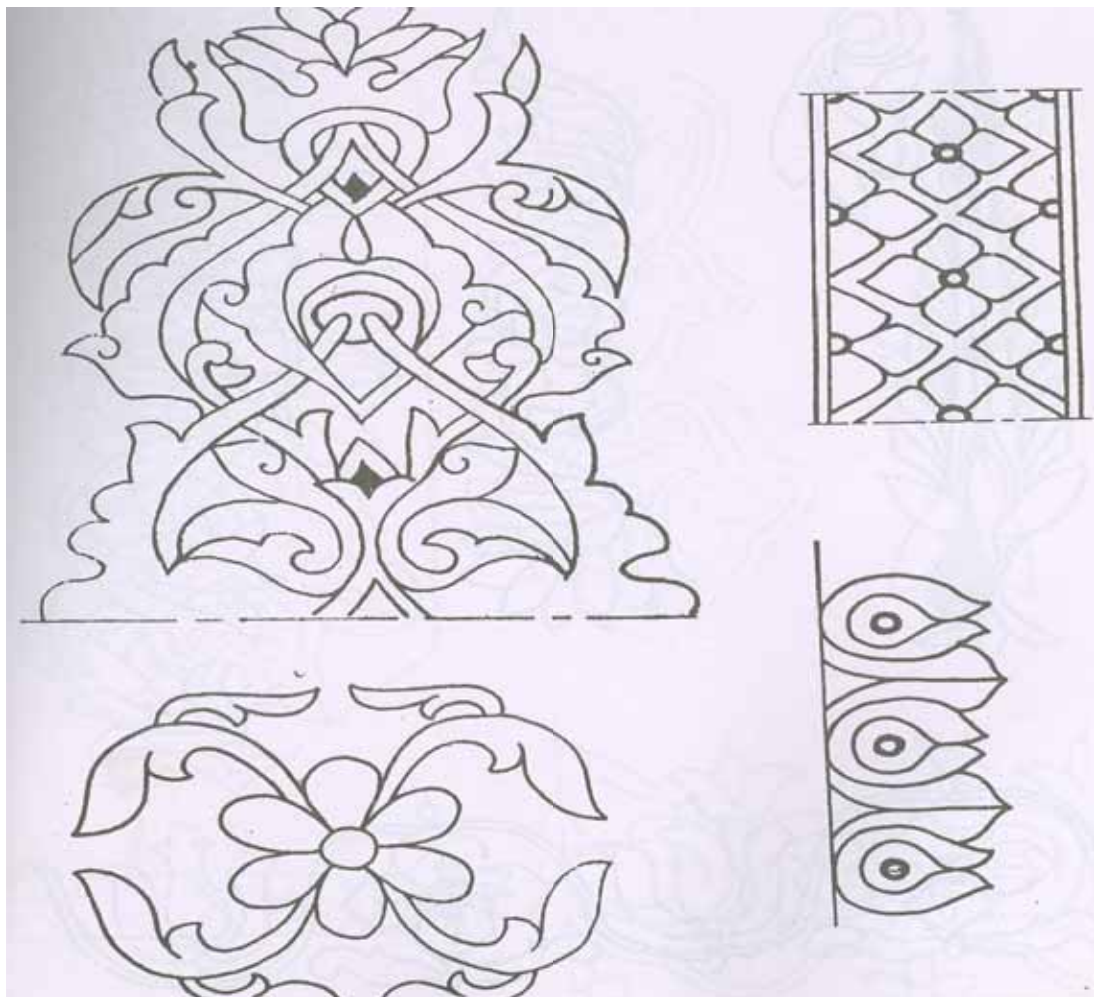
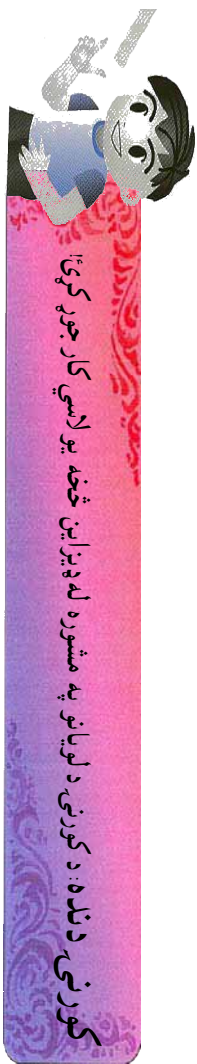

گران ښوونكې دي:

پورتنۍ ويرانې د ټولگي په توره دره داسې سكيچ كړي چې زده كوونكي ستاسې داس
حركت په خپلو سترگو وويني. دوى ته د خپل انځور د پاكارالي په اړه خبرې وكړئ!

فعاليت:

زده كوونكي دې په روښانه خطونو پورتنۍ ويرانې انځور كړي او بيا دې په نرم
پنسل نورې طرحې وكړي.

درويشتم لوست

ډيزاين

موخه: په پنډه کاغذ کې د ډيزاينو د قطع کولو څخه دلایې کار د جوړولو زده کړه.

پوښتنې:

- ❖ په پنډه رنگه کاغذ کې لاسي کار جوړولی شئ؟
- ❖ له ډيزاينو څخه لاسي کار ولې جوړوی؟

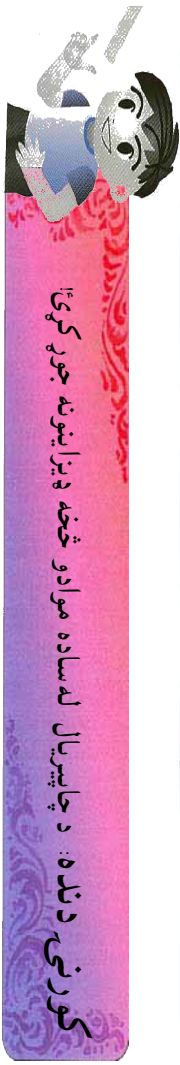
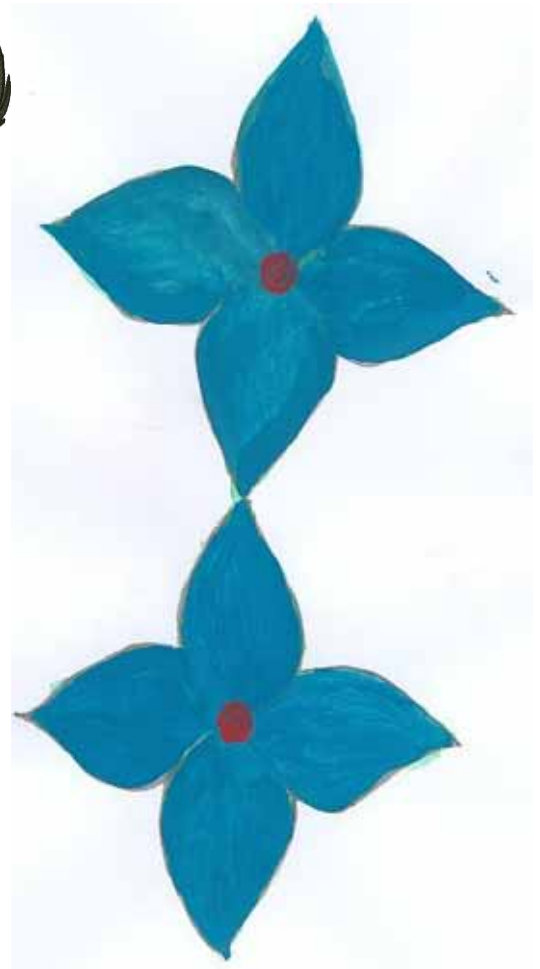
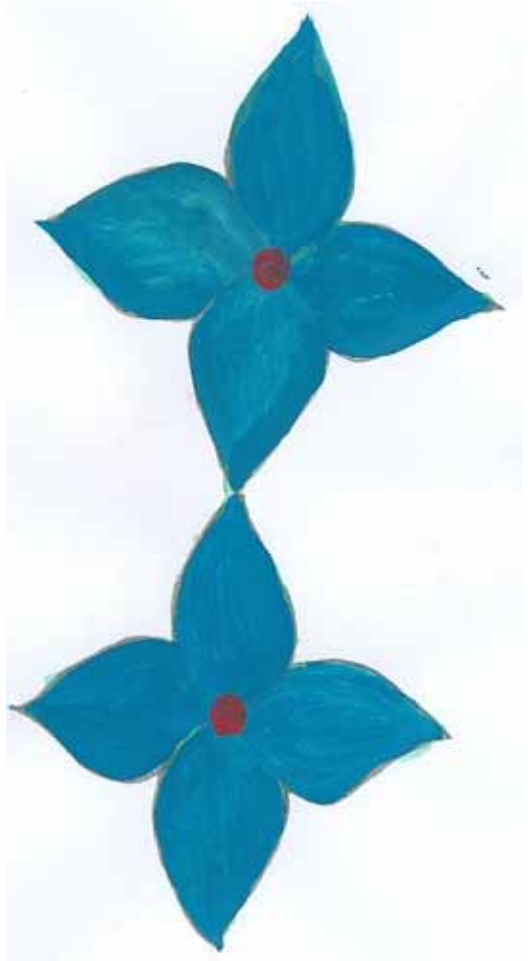
گران ښوونکي دي:

زده کوونکو ته لارښوونه وکړي چې په پنډه رنگه کاغذ باندې ډيزاينه انځور کړي او د پورتنیو پر ووتلو په اړه دوی ته وڅرگند وښي وکړي.

فعالیت:

زده کوونکي دي لومړی پورتنی ډيزاين په يوه رنگه پنډه کاغذ باندې انځور کړي او بيا دي د بياتي په واسطه هغه په منظمه توگه بياتي کړي او پس له هغې بياتي شوی ډيزاين دي پر بل سپين کاغذ وښلوي.

کورنی، دنده: د چاپیریال له ساده موادو څخه ډیزاینونه جوړ کړئ!

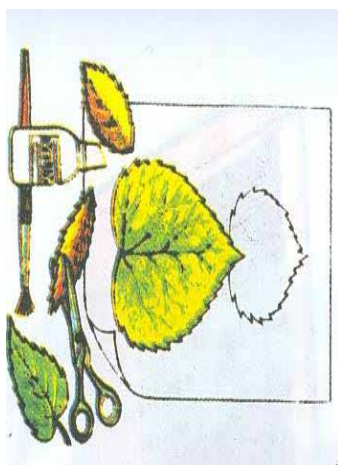
څلور ويشتم لوست

ابتکاري شکل

موڅه: د ونو له پاڼو څخه د بيلا بيلو شکلو لپاره جوړولو سره آشنا کيدل.

پوښتنې:

- ❖ د کومو پاڼو څخه ښکلي شکلو نه جوړيدلی شي؟
- ❖ له پاڼو څخه څه ډول شکلو نه جوړوی؟

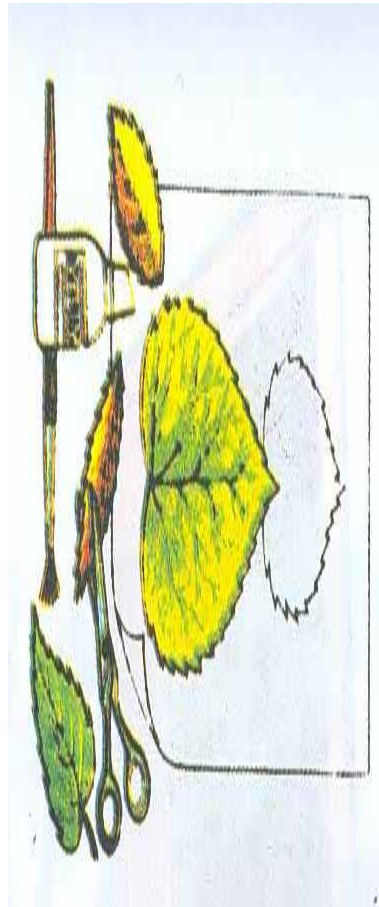

ښاغلی ښوونکی دي:

زده کوونکو ته ووايي چې په بل درسي ساعت کې د ونو بېلې بېلې له ځان سره راوړي. تاسې دوی ته لارښوونه وکړئ چې د سپين کاغذ په پايه دونو له پاڼو څخه بيلا بيلو شکلو نه جوړ کړي. د شکلو په جوړونه کې ورسره مرسته وکړئ.

فعاليت:

پورتنی شکل نه په گټه اخيستنې پاڼې د يوه سپين کاغذ په مخ د اسې سربش کړئ چې يو هنري شکل ترې جوړ شي.

ارزونه:

- ❖ د زده کوونکو هنري او ابتکاري ليدنې.
- ❖ د چاپيريال له موادو څخه سمه گټه اخيستنه.
- ❖ د موادو په پيدا کولو کې د دوی د فکر څرنگوالی.
- ❖ د استعدادونو وده او په هنري تفکر کې يې بدلون.

پنځه ويستم لوست

کورني لوښي

موخه: په تنو (خفيفو) خطونو د کورنيو لوښو د سکیچ کولو زده کړه.

پوښتنې:

- ❖ د کور له لوښو څخه څه ګټه اخیستل کېږي؟
- ❖ په لاندې شکل کې د کور کوم لوښي وینئ؟

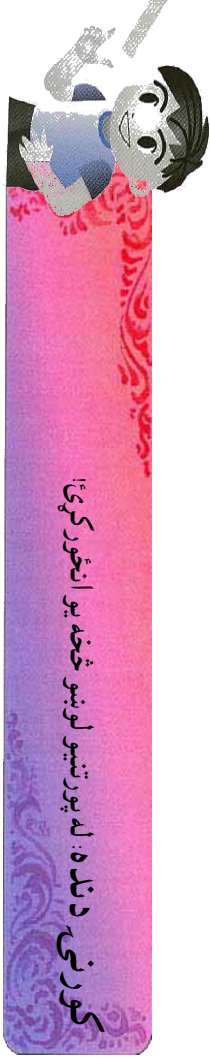

ښاغلي ښوونکی دی:

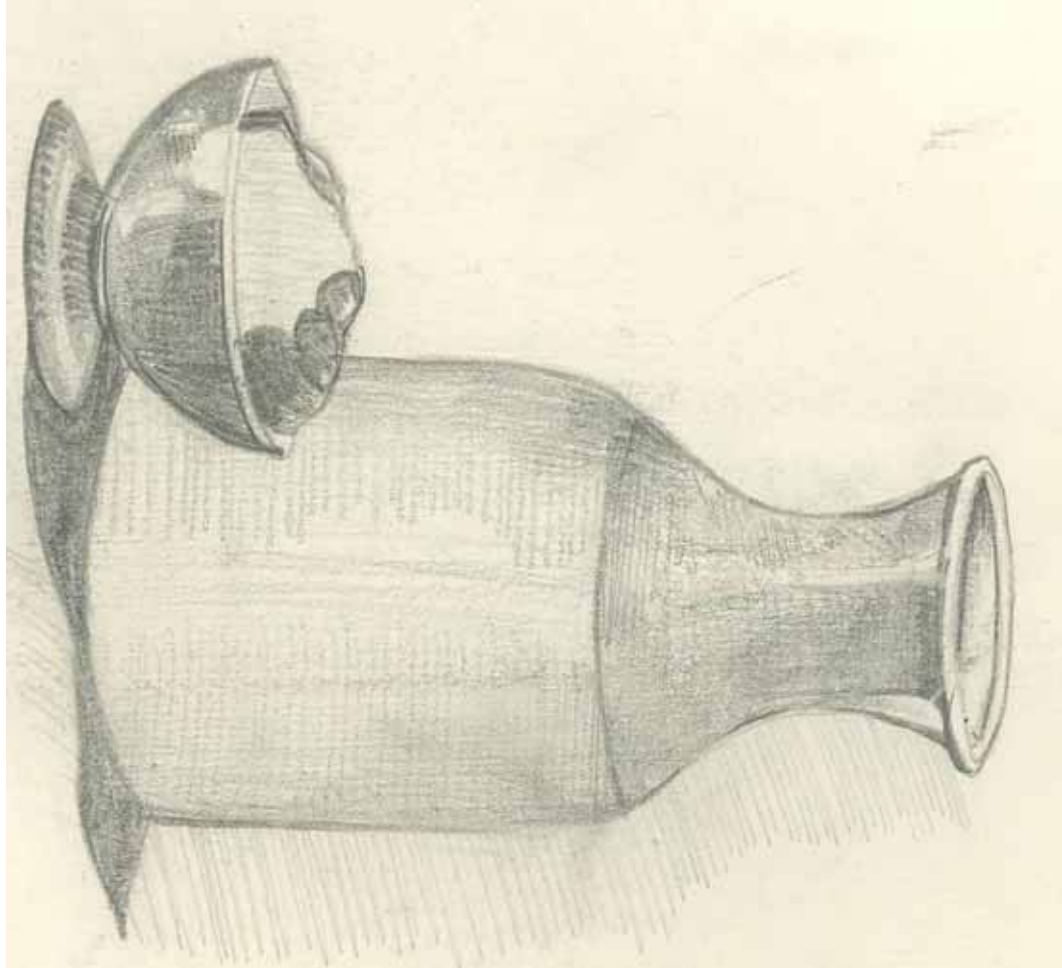
پورتني انځورونه د ټولګي په توره دره رسم کړي او د شکل د کمپوز په هکله دې دوی ته لازمي څرګند ونې وکړي. د لړیوالي او نږدېوالي، سیوري او روښنایي په اړه دوی ته لارښوونې وکړئ.

فعالیت:

پورتني شکلونه په تنو (خفيفو) خطونو انځور او بیا د نرم پېنسل په واسطه سیوري او روښنایي پکې انځور کړئ او له تنو خطونو څخه یوه قوي انځور ته مخه وکړئ!

۵۰

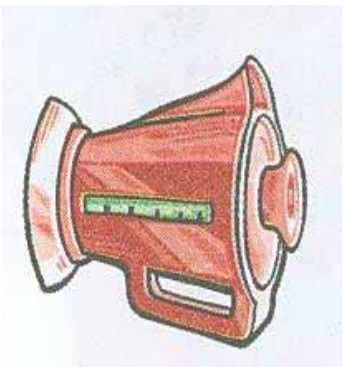
شپږ ويشتم لوست

د کورني لوبښي

موخه: د کورنيو لوبښو له رنگه کول سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتنې:

- ❖ لاندې لوبښي په کوم ځای کې جوړېږي؟
- ❖ داشکلونه کوم رنگونه لري؟

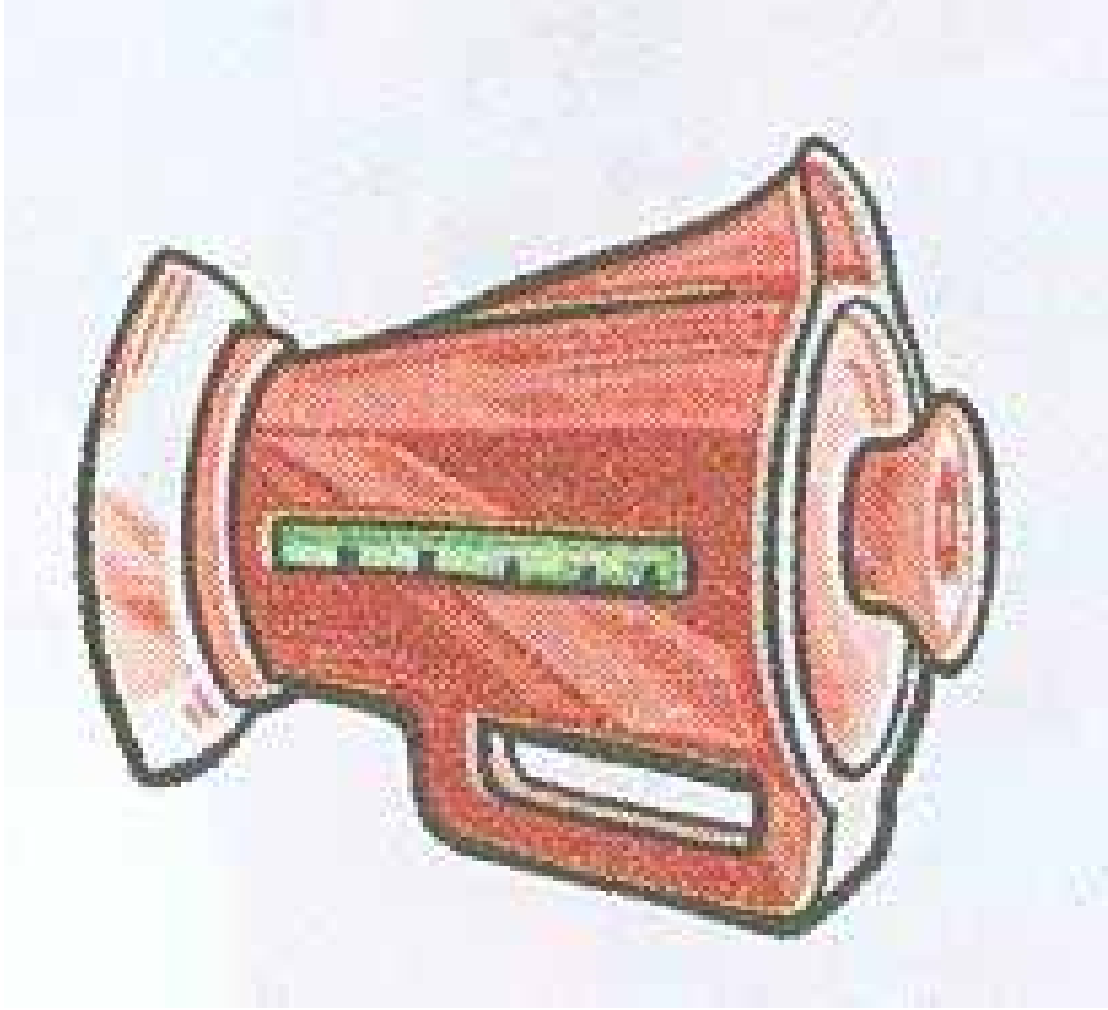

گران ښوونځی دی:

د پورتنیو شکلونو د رنگ په اړه زده کوونکو ته څرگند وني او درنگونو د ترکیب ترتیب دوی ته ور زده کړي. ددوی بشپړ شوي انځورونه په ټولګی کې د تنډاری له پاره کیږدی.

فعالیت:

پورتنی شکل په تنو خطونو سکیچ کړئ او بیا یې په رنگه کولوپیل وکړئ. هڅه وکړئ چې د پورتنی شکل رنگونه کټ مټ پیدا کړئ او په سمه توګه یې وکاروئ. که چیرته ستاسې انځور بشپړ نه شو، نو بیا هغه په کور کې تکمیل کړئ!

اوو شتم لوست

د لرغوني آثار

موخه: د تاريخي آثار د انځورولو او پرېداز ورکولو زده کړه.

پوښتنې:

❖ زموږ د گران هيواد تاريخي آثار د نورو هيواد ونود تاريخي آثارو سره څه توپيرونه لري؟

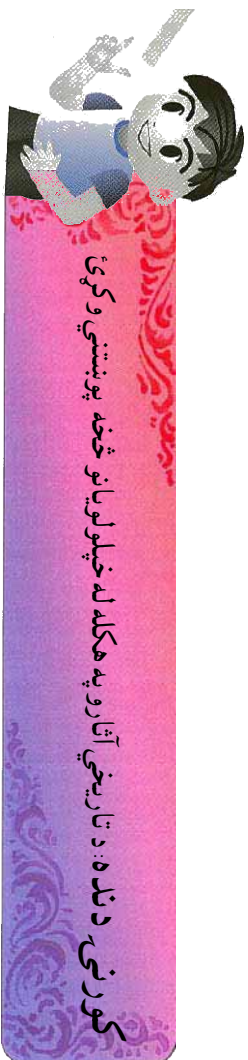
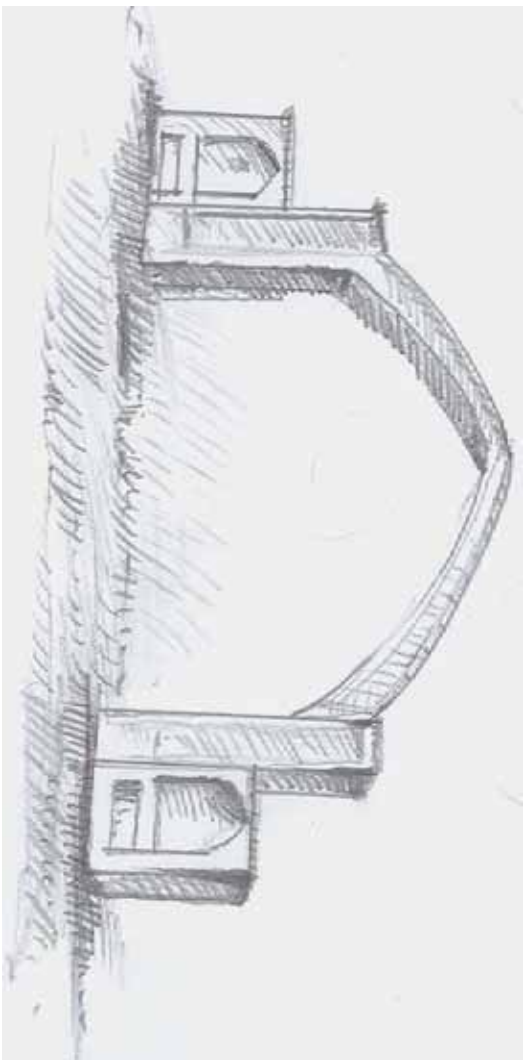
ښاغلی ښوونکی دي:

د افغانستان او د نړۍ د تاريخي آثارو په اړوند زده کړونکو ته معلومات ورکړي. پورتني شکل په توره دره په آزادو خطوطو انځور کړئ او دوی ته سپارښتنه وکړئ چې دتوري درې او کتاب له مخې انځور کړي وکړي.

فعالیت:

زده کوونکي دي د توري درې او کتاب له مخې د پورتني شکل انځور وکړي او بيا دي پرېداز ورکړي.

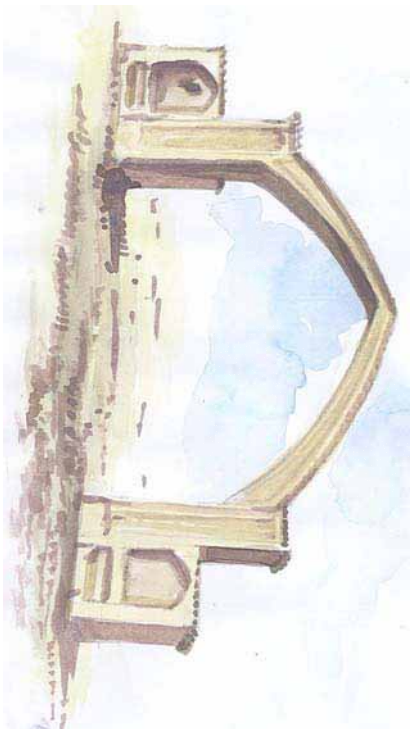
اته ویشتم لوست

تاریخي اثار

موخه، د تاریخي اثارو پیژندنه او په خطونو باندې له هغې د انځور ولو سره آشنا کیدل

پوښتنې:

- ❖ د بست کلا په کوم ځای کې ده؟
- ❖ کوم تاریخي اثار مو تر اوسه لیدلي دي؟

ګران ښوونکی دي:

د تاریخي اثارو په اړه زده کوونکو ته څرګندونې وکړي او د پورتني شکل په انځور ولو او رنگه کولو کې د دوی سره لازمه مرسته وکړي.

فعالیت:

زده کوونکي دي، د ښوونکي د لارښوونې سره سم پورتني شکل په تنو خطو انځور کړي. او بیا دې په رنگه کولو پیل وکړي.

نځه ويستم لوست

لاسي کار

موخه: د چاپيريال د ساده موادو څخه د تاريخي اثارو د لاسي کار د جوړولو سره اشنا کيدل.

پوښتنې:

- ❖ تاريخي آثار له کومو موادو څخه جوړېږي؟
- ❖ د تاريخي اثارو له ليدنې ورسته څه احساس درته پيدا کېږي؟

گران ښوونکي دي:

د پورتني شکل د لاسي کار په جوړولو کې دوی ته څرگند ونې او لارمه مرسته وکړئ او دهغي د جوړولو په طريقه يې وپوهوئ له ختې، کاغذ او لرگي څخه کولی شي چې پورته شکل جوړ کړي.

فعاليت:

زده کوونکي دي په خوږه لوبو ویشل شي او بيا دي د لاسي کار په هکله فکر وکړي او هر زده کوونکي دي لاسي کار جوړ کړي او له بشپړېدو وروسته دي په ټولگي کې د تنداري له پاره کېږدي.

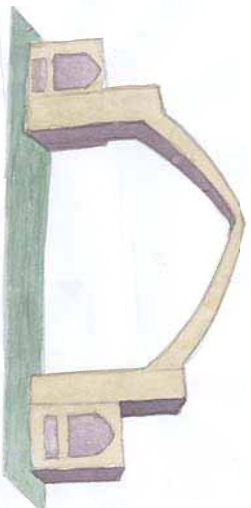
دیرشم لوست

تاریخي آثار

موخه له لرغونو آثارو څخه د یوه اثر د انځورولو او رنگه کولو سره آشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ د افغانستان د لرغونو آثارو په هکله څه ویلې شې؟
- ❖ په خپل چاپیریال کې مو لرغوني آثار لیدلي دي؟

بناغلی ښوونکی دي:

د لرغونو آثارو په هکله زده کوونکو ته څرگندونې وکړي او دوي دي وهڅوي چې د خپلي منطقي لرغوني آثار وگوري د امکان په صورت کې باید دوي په کابل کې د استقلال منار، په هرات کې د جام منار، په لشکرگاه کې د بستان قلعه، په پغمان کې له طاق ظفر څخه لیدنه وکړي.

فعالیت:

زده کوونکي دي د پورتنيو شکلونو څخه یو په تنو خطونو انځور او بیا دي په مناسبو رنگونو ښکلا ورکړي.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library